

voor ouders, leerkrachten en gasten
versie: 28 juni 2016

1. Inleiding

In dit protocol beschrijven wij hoe wij, de leerlingen, de leerkrachten en de ouders met elkaar willen omgaan; het voorkomen van pesten staat centraal. Wij hebben ook een kinderversie van dit protocol.

Seksuele intimidatie, racisme/discriminatie en geweld willen wij uiteraard ook voorkomen. Met dit protocol willen wij bereiken dat kinderen, leerkrachten en ouders weten hoe we hier mee omgaan en zo een ieder duidelijke handvatten geven om genoemde zaken aan te pakken.

Op onze school wordt de hulp aan de betrokkenen gecoördineerd door contactpersonen, in samenspraak met de directeur en de interne begeleider.

Onze school beschikt over twee contactpersonen. Zij kunnen leerlingen en ouders helpen als er een probleem is. Vaak helpt een gesprek al om het probleem wat te verlichten, maar zo nodig gaan zij daadwerkelijk met betrokkenen aan de slag (bemiddelen, voeren gesprekken met betrokkenen etc.). Indien nodig zullen zij naar instanties doorverwijzen.

Onze school kent ook een klachtenregeling, waarin onder meer vermeld staat waar ouders met hun klacht terecht kunnen. Deze kunt u bij de directie opvragen.

Wij vragen aan ouders om ons beleid op een positieve manier te ondersteunen!

Wij prefereren een persoonlijk gesprek boven e-mail contact. Goed contact is van grote waarde. Wij gaan ervan uit, dat iedereen (kinderen, ouders en leerkrachten) via social media, op een prettige manier wordt benaderd.

2. Startpunt

Aan het begin van elk schooljaar is er een informatieavond, waarin de ouders o.a. geïnformeerd worden over de programma's en werkwijze die wij hanteren om je 'veilig te voelen' op school (zie punt 3). In de eerste 2 maanden zal de groepsleerkracht in samenspraak met de kinderen de groepsregels en afspraken maken in plustaal.

Voorbeeld hiervan:

- Wij zijn aardig voor elkaar
- Wij laten elkaar rustig spelen, werken en denken

- Wij spelen en werken samen; iedereen hoort erbij

De leerkrachten besteden met regelmaat met de leerlingen aandacht aan de samen opgestelde groepsregels.

Het schoolbrede protocol:

- Pesten en pestgedrag zien we als een probleem van iedereen; dus zowel van leerkrachten als ouders, gepeste kinderen, pesters én de 'zwijgende en toekijkende' kinderen
- Wij zien pesten als ongewenst gedrag dat niet wordt geaccepteerd
- Leerkrachten en overblijfouders spannen zich in om pestgedrag te voorkomen
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen aanhoudt, nemen wij maatregelen. Dit beleid is door het team, de medezeggenschapsraad en de ouderraad onderschreven; dit beleid staat ook op de website van de school.

3. Pesten en gepest worden

Signalen die wijzen op pesten:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren en negeren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van de gepeste gaan
- Bezittingen afpakken of kapot maken
- Schelden of schreeuwen
- Pesten via msn, facebook, hyves of twitter

Signalen bij het doelwit:

- Blauwe plekken
- Ze lijken geen vrienden te hebben, zijn vaak alleen
- Ze worden als laatste gekozen
- Geen zin om naar school te gaan
- Ze proberen dichtbij de leerkracht te blijven
- Angstig en onzeker
- Bang, neerslachtig en huilerig
- Verminderde schoolprestaties
- Overdreven clownesk gedrag
- Afkoopgedrag, geld/snoep of het maken van huiswerk voor anderen

4. Programma's waar wij mee werken:

Op school willen wij zorgen voor een veilig klimaat. Wij gebruiken hier diverse programma's voor.

Preventieve programma's (voorkomen):

- Algemene afspraken (school - en groepsregels)
- Leefstijl
- Stop=Stop
- Methode 'Veilig internet' (zie punt 6)

Interventies (stoppen):

- Sta op tegen pesten
- Meidenvrij
- Goed gedragplan

Algemene afspraken

Zie de regels, die in de groepslokalen hangen.

Leefstijl

Leefstijl is een programma om de sociaal-emotionele ontwikkeling bij kinderen te ondersteunen en te stimuleren. Het programma biedt een duidelijke doorgaande lijn en krijgt een plek binnen ons onderwijs.

Het Leefstijlprogramma stimuleert een gezonde en persoonlijke ontwikkeling en werkt preventief tegen ongewenst gedrag. Een preventief programma wil zeggen dat het de kinderen mogelijkheden aanreikt en vaardigheden leert om problemen op te lossen of - liever nog - te voorkomen.

Er wordt in de methode structureel gewerkt aan gezondheidsvaardigheden, burgerschapsvaardigheden en geestelijke stromingen. Deze vaardigheden leren de kinderen niet alleen op school, maar ook thuis of in contact met andere kinderen en volwassenen.

Leefstijl ziet ouders daarom als partners met hetzelfde doel: een gezonde ontwikkeling van kinderen stimuleren. Om dat doel te bereiken is samenwerking en ouderbetrokkenheid van groot belang.

Ouders ontvangen bij elk thema waarmee gewerkt gaat worden in de groepen de benodigde informatie. Op deze manier weten zij waarmee het kind bezig is en kunnen zij daar desgewenst thuis op inspelen.

Daarnaast zijn wij als school bezig met groepsdynamica. De methode Leefstijl kent hierin twee belangrijke basisprincipes:

- het bevorderen van een positieve groepsfeer, als basis voor verdere ontwikkeling
- leren door te doen (een ervaringsgerichte manier van werken)

Elk jaar wordt opnieuw aandacht besteed aan kennismaken met elkaar, met name binnen het eerste thema 'de klas, dat zijn wij'. Door meer van elkaar te weten te komen, ontstaat er meer betrokkenheid en dit bevordert een prettige en positieve groepsfeer.

Tijdens de Leefstijllessen wordt niet alleen gepraat, er wordt ook veel gedaan en plezier gemaakt.

De kinderen doen allerlei opdrachten en activiteiten, zo doen zij veel ervaringen op. Door eerst iets te ervaren en er daarna over te praten, wordt het leren veel persoonlijker en

maken de kinderen zich deze vaardigheden vlotter 'eigen'. Door de afwisseling van werkvormen vinden de kinderen de lessen bovendien leuk.

De werkvormen passen we ook toe in de andere lessen. Dit zijn allerlei samenwerkingsvormen, ook wel coöperatief leren genoemd. Deze vorm van werken is al eerder geïntroduceerd in de groepen.

Het programma is opgebouwd uit zes thema's en gaat over:

- sfeer in de groep
- communicatie
- gevoelens
- zelfvertrouwen
- diversiteit
- gezondheidsvaardigheden

Binnen al deze thema's wordt ook aandacht besteed aan het leren van vaardigheden als logisch denken, je goed kunnen uitdrukken, argumenteren, mensen inschatten, je eigen sterke en zwakke kanten leren kennen.

Ria Wester is onze Leefstijl-coördinator. Samen met Claudia Vermeij (kindcoach) borgen zij dit programma binnen de school en ondersteunen zij de leerkrachten om een zo optimaal mogelijk resultaat te behalen.

Stop=Stop

Via het programma stop=stop wordt de kinderen aangeleerd duidelijk voor zichzelf op te komen.

Als een kind bepaald gedrag van een ander kind niet prettig vindt, leert hij 'stop, hou ermee op!' te zeggen, zodat de ander weet dat de grens bereikt is.

Stappen Stop=Stop: 1. Stop, hou op, ik vind het niet meer leuk
2. Hou op, heb je me niet gehoord
3. Als je nu niet ophoudt ga ik naar de juf!
4. En nu ga ik naar de juf!

'Sta op tegen pesten' - vanaf groep 5

Ondanks de preventieve manier van werken kunnen er toch peestsituaties voorkomen.

Daarom is het belangrijk om ook in een interventieprogramma te voorzien. Het programma Sta op tegen pesten is een oplossingsgerichte methode, waarbij in zeven stappen pestgedrag op school wordt aangepakt en waarbij de leerlingen zelf worden ingezet om het pesten te stoppen. Essentieel hierbij is dat er geen schuldigen worden aangewezen, verwijten worden uitgesproken of straffen worden uitgedeeld. De verbetering van de situatie staat centraal.

Sta op tegen pesten bestaat uit drie gespreksrondes waarin 7 stappen doorlopen worden.

In de eerste ronde heeft de begeleider een individueel gesprek met de leerling die zich niet prettig voelt, het doelwit.

De situatie wordt geschetst waarbij de gevoelens centraal staan en niet de feiten. Samen met de leerling worden klasgenoten geselecteerd die de 'supportgroep' gaan vormen. Dan volgt de tweede ronde: een groepsgesprek met de supportgroep, waar iedereen eigen ideeën inbrengt om de situatie voor het doelwit te verbeteren.

De leerlingen nemen hun goede voornemen mee als opdracht voor de daarop volgende week (bijvoorbeeld: Ik ga van de week vragen of hij/zij mee gaat doen met voetbal. Ik ga hem/haar deze week een compliment geven).

Na een week vindt de derde ronde plaats die bestaat uit korte individuele gesprekken met de supporters over wat ze met hun voornemen hebben gedaan en wat het heeft opgeleverd. Tot slot vindt een afsluitend gesprek plaats met de leerling om wie het begonnen was. Wanneer iemand uit de supportgroep niet aan zijn voornemen toe is gekomen, krijgt diegene de kans, zijn/haar opdracht alsnog de komende week uit te voeren. Vervolgens houden de groepsleerkracht/gespreksleider de situatie in de gaten. Er zullen geen officiële gesprekken meer volgen, tenzij een 2de supportgroep nodig is.

De stappen op een rij:

RONDE 1 (stap 1)	-	Stap 1 Een gesprek met het doelwit
Gesprek melder		
Gesprek doelwit		
RONDE 2 (stap 2-6)	-	Stap 2 Organiseer een eerste bijeenkomst
Gesprek supportgroep	-	Stap 3 Leg het probleem uit
	-	Stap 4 Deel de verantwoordelijkheid
	-	Stap 5 Vraag naar ideeën van elk groepslid
	-	Stap 6 Laat het aan de groep over
RONDE 3 (stap 7)		
Gesprekken individuele leden supportgroep		
Afsluitend gesprek doelwit	-	Stap 7 Een gesprek met elk afzonderlijk

Meidenvenijn

Verschil tussen jongens en meisjes

Er bestaat een belangrijk verschil tussen de manier waarop jongens pesten en de manier waarop meisjes dat doen. Met name jonge jongens pesten meer op een directe en fysieke manier, zoals slaan, schoppen, duwen, spullen afpakken enzovoorts. Naarmate jongens ouder worden verschuift dit puur fysieke pesten naar meer verbale vormen zoals uitschelden en belachelijk maken, waarbij fysieke handelingen een rol kunnen spelen.

Meisjes hanteren daarentegen een meer indirecte stijl die ook omschreven kan worden als relationele agressie. Dat wil zeggen dat meisjes pesten door middel van sociale relaties: roddelen over het slachtoffer, buitensluiten en isoleren, negeren en afwijzen. Dit sluit overigens niet uit dat sommige meisjes, zij het bij uitzondering, ook fysiek pesten.

Meidenvenijn

In meidengroepen heerst er vaak een 'koningin'. Dit populaire meisje omringt zich met hofdames en trouwe onderdanen. Zij bepaalt wie bij haar club hoort en wie niet. In elke klas of meidengroep zijn in meer of mindere mate deze typische meidenrollen van koningin, hofdame en onderdaan te herkennen. Het machtsspel van de koningin en haar hof leidt altijd tot probleemsituaties, zoals (online) roddelen, pesten en buitensluiten.

Typisch meidengedrag is:

- samenklitten in groepjes
- anderen buitensluiten
- elkaar manipuleren
- aantrekken-afstoten
- aardig doen, behalve tegen...

- dreigen: ‘als jij met haar speelt, dan ben ik je vriendin niet meer’
 - elkaar negeren, uitlachen, in de steek laten
 - aardig één-op-één, onaardig in een groep
 - naar elkaar staren
 - onderling fluisteren, briefjes doorgeven
 - iemands uiterlijk voorzien van ongevraagd commentaar
 - vriendjes afpikken... en dit alles buiten het zicht van volwassenen!
- Deze gedragingen, die plaats vinden buiten het zicht van volwassenen, zorgen ervoor dat een machtssysteem op een subtiele wijze tot stand komt en vooral ook in stand wordt gehouden.

Het lespakket Meidenvenijn

‘Meidenvenijn is niet fijn’ kan op twee manieren worden ingezet.

1. Preventief: het onderwerp bespreekbaar maken in de groep.
2. Interventie: lesblokken geven als er in zorgwekkende mate sprake is van meidenvenijn.

De algemene doelstellingen van het pakket die de les(sen) gaat geven en de doelstellingen voor de meisjes zelf zijn:

Begeleider

- Meidenvenijn bespreekbaar maken en aanpakken
- Een negatieve groepsdynamiek bij meisjes te doorbreken
- Handvatten geven om meisjes op individueel niveau of in kleine groepjes te begeleiden

Meisjes

- Meer inzicht krijgen in het gedrag en de rollen van meiden
- Bewust worden van het effect van gedrag op anderen
- Onderkennen van de eigen kwaliteiten
- Leren ombuigen van negatief gedrag naar positief gedrag

5. Grenzen stellen

Wij geven een kind een officiële waarschuwing en gaan het gesprek aan met het kind bij onacceptabel en grensoverschrijdend gedrag en stellen daar de ouders telefonisch van in kennis. Het is van belang dat we eerst bellen alvorens we het formulier ‘het ging even mis’ mee geven, (een kopie wordt op school bewaard). Dit wordt in ParnasSys genoteerd.

Onder onacceptabel gedrag worden nadrukkelijk alle gedragingen in woord en daad begrepen die een negatieve invloed hebben op het veiligheidsgevoel van alle betrokkenen (wet meldcode).

De lijn met de ouders houden wij heel kort en wij maken concrete afspraken m.b.t. gewenst gedrag.

Het wel of niet geven van een officiële waarschuwing gaat pas na denkpauze uitgereikt worden; wij toetsen bij collega en/of directie of het grensoverschrijdend gedrag betreft. Aantekeningen hierover worden in ParnasSys gezet.

Na twee keer waarschuwen of na één keer een ernstige overtreding worden de ouders op school uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht en de directie.

De betrokken partijen stellen gezamenlijk een plan van aanpak op, waarin afspraken worden vastgelegd ten aanzien van de betrokken leerling. Hierbij kan ook besloten worden extra hulp in te schakelen, bijvoorbeeld in de vorm van een sociale vaardigheidstraining.

Het is de bedoeling dat een kind elke dag weer met een schone lei start.

Na elke kerst- en zomervakantie vervalt de officiële waarschuwing.

Als het gedrag van de pester niet verbetert, en/of de ouders van het kind niet voldoende meewerken om het probleem aan te pakken, kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen (zie schorsing- en verwijderingsprotocol van AURO).

6. Digitaal pesten

We leven in het digitale tijdperk en aangezien ICT op De Eendracht een prominente plaats inneemt, ruimen we voor digitaal pesten in dit protocol een aparte plaats in.

Opsporen van de dader

Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Er wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde logfiles van de schoolserver (centrale computer).

Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op hate-mail of andere ongewenste e-mail.

Gesprek met ouders

Als ontdekt wordt dat een kind digitaal gepest wordt, wordt contact opgenomen met de ouders van de getroffen leerling en wordt onderstaande informatie besproken,

Blokkeren van mail

Sommige e-mail programma's, waaronder Outlook, hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren (in de praktijk komt het erop neer dat berichten die afkomstig zijn van een bepaald adres, automatisch naar de prullenbak verwezen worden).

Ouders worden verwezen naar websites voor meer informatie. Hier wordt ook uitgelegd wat ouders kunnen doen om pestmail onzichtbaar te maken, bijv. door het installeren van een spamfilter, of door e-mail adressen op een 'zwarte lijst' te plaatsen.

Op den duur loont het wellicht de moeite de leerling een nieuw e-mail adres te geven.

Leerlingen wordt verteld dat ze altijd heel voorzichtig moeten zijn met het doorgeven van hun e-mail adres aan anderen.

www.dekinderconsument.nl

www.iksurfveilig.nl

www.internetsoa.nl

www.i-respect.nl

Naar de politie?

Pesten is niet strafbaar, tenzij een kind stelselmatig wordt belaagd. In het laatste geval is er sprake van stalking en kunnen ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld.

Zie: <http://www.politie.nl>

Leerlingen uit groep 5 en 6 behalen het Diploma Veilig Internet

Het Diploma Veilig Internet is bestemd voor scholieren in de bovenbouw van het primair onderwijs en bestaat uit een serie lessen, gevolgd door een toets die leidt tot een diploma.

De lessen zijn uitsluitend gericht op veilig internetgebruik, waarbij ook aandacht wordt besteed aan computerverslaving en de houding achter de computer.

In acht lessen worden diverse thema's behandeld zoals de gevaren van het verstrekken van privé-gegevens, chatten, e-mailen, downloaden en digitaal pesten.

Meer informatie staat op www.iksurfveilig.nl

7. Ongewenst bezoek op school

Omgaan met ongewenst bezoek op onze scholen

Scholen schakelen steeds vaker de politie in met de melding dat personen zich onterecht ophouden in de onderwijsinstelling of rond het schoolplein. Dergelijk ongewenst bezoek wordt vaak als bedreigend en/of onprettig ervaren. Zeker als daadwerkelijk sprake is van bedreigingen of vormen van geweld worden gebruikt, heeft dit een negatief effect op het veiligheidsgevoel in en rond de onderwijsinstelling.

Maatregelen

De Eendracht heeft ervoor gezorgd dat er een intercom bij de hoofdingang is geïnstalleerd. Alle deuren van het complex zijn gesloten. Als de kleuters buiten spelen staat de toegangsdeur voor de kleuters op een kier. De personeelsleden, die dan buiten zijn, zijn alert op ongenode gasten. Bezoekers die het gebouw/de speelplaats betreden verwelkomen wij door hen direct aan te spreken en naar de betreffende ontvanger te brengen.

Anders:

Lopen in of rond de onderwijsinstelling mensen rond die er niets te zoeken hebben? Dan kunnen onderwijsondersteuners, onderwijsgevenden of directieleden deze ongewenste bezoekers wegsturen en een waarschuwing geven. De school belt bij herhaling de politie en de overtreder riskeert een bekeuring

- Als de problemen aanhouden, reiken we een schriftelijk toegangsverbod uit - Komt de persoon in kwestie, ondanks de waarschuwing, toch terug? Dan kan een medewerker van de onderwijsinstelling hem/haar aanhouden. Elke burger in Nederland heeft namelijk het recht een verdachte op heterdaad aan te houden. De onderwijsinstelling houdt na aanhouding de persoon in kwestie vast en belt de politie

Maatregelen politie

De politie kan de ongewenste bezoekers bekeuren (in verband met overtreding van het toegangsverbod of huisvredebreuk) en vervolgens verwijderen.

Tot slot

We wensen iedereen een 'veilig gevoel' op onze school toe.